

Til: KUF-komiteen
Fra: HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
Dato: 30. oktober 2018

Statsbudsjettet 2018

HLF – Hørselshemmedes landsforbund er en interesseorganisasjon for landets hørselshemmede. Drøye 2500 barn og unge er hørselshemmet, og har behov for tilrettelagt undervisning. Viktig for disse når det gjelder læring er lærerens kompetanse og holdning, teknisk tilrettelegging, fysiske forhold og psykososiale forhold.

Programkategori 07.20. Grunnopplæring Kapittel 226 Kvalitetsutvikling i grunnskolen post 22 videreutdanning for lærer og skoleleiarar

HLFs mobbeundersøkelse i 2017 viser at mer enn hvert tredje hørselshemmede barn forteller om mobbing, 1 av 6 sier at læreren var den som mobbet. 6 av 10 sier at mobbing skjer i klasserommet. 1 av 3 sier at skolen visste, men gjorde ikke noe. Straks-tiltak må settes inn for denne gruppen elever.

HLF er glad for å se en satsning på videreutdanning av lærere i norsk skolen, men etterlyser en gjennomgående satsning på alle lærere når det gjelder spesialpedagogikk. Spesialpedagogikk og kunnskap om undervisning av funksjonshemmede utgjør en altfor liten del av utdanning og videreutdanning for lærere *samtidig* som inkludering og mindre spesialundervisning i skolen er en politisk prioritering.

For å gi unge hørselshemmede best mulig læringsbetingelser og et godt miljø er det svært viktig at kunnskap om hørsel, en usynlig funksjonshemming, blir en del av en slik satsning. Inkludering i skolen for alle er et mål, og lærere møter derfor en stadig mer kompleks skolehverdag. Skolen må rustes slik at lærere har kunnskap som gjør dem trygge til å møte elevene, og gi dem de beste muligheter. I Statsbudsjettet omtales at man planlegger utvikling av tilbud om videreutdanning våren 2018 i spesialpedagogikk. HLF henstiller på det sterkeste til at man øremerker midler til videreutdanning i spesialpedagogikk hvor alle lærere er målgruppen for en satsning, og hvor hørselskunnskap blir en naturlig del av innholdet.

Merknad: Stortinget ber regjeringen om øremerking av midler på post 22 til videreutdanning i spesialpedagogikk, med hørselskunnskap som en naturlig del.

Programkategori 07.50 Kap 254 Tilskott til vaksenopplæring, post 70 Tilskott til studieforbund

Igjen ønsker man å kutte i tilskudd til studieforbund, med store konsekvenser for allerede sårbare grupper. HLF har 19 fylkeslag og 200 lokallag. For hørselshemmede er det viktig med

et tilrettelagt kurs- og aktivitetstilbud. En hørselshemming er et skjult handikap, og dermed ofte vanskelig å forstå konsekvensene av. Mange har utfordringer med å delta på aktiviteter og opplæring hvor det ikke er tilrettelagt, og kan derfor velge å trekke seg tilbake fra samfunnet. Det er av stor betydning at hørselshemmede har et godt kurs- og aktivitetsprogram, som fokuserer på mestring, erfaringsutveksling og personlig utvikling, på lokalt plan, og hvor alt er tilrettelagt og alle er inkludert. Ofte er HLFs kurs eneste tilbud til denne brukergruppen i kommunen. Ved en reduksjon av midler må HLF redusere sitt tilbud, det vil bli færre kurs og redusert antall deltakere. **Merknad: Stortinget ber regjeringen om at bevilgningen økes med 28 mill som representerer fjorårsnivå og prisstigning.**

Programkategori 07.20 Grunnopplæringa, kapittel 230 Stat Ped, post 01 Statped er svært viktig for den gruppen barn og unge som HLF representerer. De har kunnskap om sjeldne diagnosegrupper, hvorav hørsel er et av de 6 fagområdene de representerer. Denne kunnskapen er ofte mangelvare i kommunene, og er helt nødvendig for å gi de ulike grupper barn og unge gode læringsbetingelser og et godt sosialt miljø. Det er rundt 2500 hørselshemmede barn og unge, majoriteten bruker talespråk som førstespråk. Langt de fleste av disse er integrert i hjemmeskolen, og mange følges opp av Statped. For at en hørselshemmet elev kan fungere godt i hjemmeskolen er det viktig med oppfølging og tilrettelegging. Flere kan trenge korttidsopphold med vekt på tunghørtpedagogikk. En viktig satsning her er Statpeds elevkurs: Statped gir med disse kursene et sosialpedagogisk tilbud til hørselshemmede elever med norsk som førstespråk. Målet med elevsamlingene er å bidra til en positiv identitetsutvikling og økt bevissthet om egen hørselshemming. **Merknad: Stortinget ber regjeringen bevilge Statped en million kroner for styrking av elevkursene for talespråklige elever med nedsatt hørsel.**

Programkategori 07.20 Grunnopplæringa - Kapittel 227 Tilskott til særskilde skolar o.a. –post 74 Tilskott til Signo og Briskeby. Posten foreslås flyttes til post 78.

HLF ønsker til slutt å *takke* for satsningen på Briskeby videregående skole, som er tilrettelagt spesielt for hørselshemmede elever, og hvor elever kan søke seg inn fra hele landet. Undervisningen skjer etter talespråklig metode. Vi ser at flere og flere hørselshemmede søker seg inn, noe som reflekterer det store behovet for en skole med kunnskap om undervisning av hørselshemmede elever.